

Gyöngyös

Gyöngyös 1334-ben kapott városi rangot Károly Róbert királytól. A Mátrai Borvidék központja, a 2009-ben 675 éves, Hild-díjas település az a hely, ahol a Nap és a hegy összeér. Ez a páratlanul megkapó természeti atmoszféra az, ami Gyöngyös utánozhatatlan vonzerejét, hangulatát alapvetően meghatározza. Hasonlóan elválaszthatatlan a város történetétől, sorsától a szőlő: eleink már a XIII. századtól művelik tőkéit a környező, vulkanikus talajú, napsütötte lankákon. Gyöngyös többször vált a tűz martalékává, legutóbb 1917-ben. Hamvaiból mindig új erővel és megszépülve támadt fel – ezért szokás a Főnixhez hasonlítani.

Noha a város többször elpusztult, mégis szinte mindegyik építészeti korszakból őriz jelentős és szép emlékeket, így a városban sétálva a gótikától a késő eklektika időszakán át a jelenig „barangolhatunk”. Gyöngyös legnevezetesebb műemlékei közé tartozik a ferencesek temploma és kolostora, amelynek alapítása az 1370 körüli évekre tehető. Kriptájában nyugszik a Rákóczi-szabadságharc legendás generálisa, Vak Bottyán János. A kolostorban található Magyarország egyetlen, a középkor óta megszakítás nélkül működő rendi könyvtára 16 ezer kötettel, köztük kétszáznál több ősnymtatvánnyal. Ugyancsak kiemelkedik a látnivalók sorából a Szent Korona ház páratlan értékű egyházi kincstára.

A jelenkor is igyekszik gyarapítani a város értékeit: a fejlődés folyamatos. A közelmúltban új hangulatú belváros, mozi, sportcsarnok épült, és befejeződött a Mátra Múzeum méltán nemzetközi hírű természetrajzi kiállításának mindeddig helyet adó Orczy-kastély és park többéves, nagyszabású rekonstrukciója. Az eredeti angolpark tervei alapján kialakított kertben találjuk a múzeum gazdag természettudományi gyűjteményét befogadó kiállító-oktató-kutató pavilont is.

Károly Róbert szobra

Nagytemplom

Az 1848-as forradalom emlékműve

A Mátra Múzeum

Mátraházát elhagyva hamarosan hazánk legmagasabb pontjára érkezünk, az 1014 méter magas Kékestetőre. Szubalpin klímájának köszönhetően a gyöngyösi Mátra a közeljövőben hazánk modern klimatikus gyógyhelyévé válhat. A természetjárók, kirándulók, pihenni és gyógyulni vágyók paradicsoma egyre több aktív kikapcsolódási és sportlehetőséget is kínál. A Mátra hegység összesen 600 kilométer hosszú jelzett és karbantartott turistaúttal rendelkezik. Ezek az utak gyakran olyan területeken kanyarognak, ahol botanikai, zoológiai és földrajzi ritkaságok fordulnak elő.

Gyöngyöst és az „ezerarcú Mátrát” minden évszakban érdemes felkeresni: az idelátogatók egy hangulatos, vendégszerető, borairól, műemlékeiről, kulturális rendezvényeiről méltán híres városba, a „Mátra kapujába” érkeznek.

Farkasmály

A város büszke hagyományaira, melyre jelenét, jövőjét alapozza – ez tükröződik kulturális kínálatából is. Az évente ismétlődő programok közül érdemes kiemelni a nagy múltú Gyöngyösi Szüreti Napokat, ahol a korabeli „vigasság és öröm” hangulatát idézik fel, valamint a Gyöngy Nemzetközi Folklorfesztivált, melyre a világ minden tájáról érkeznek ide táncosok, zenészek, népművészek.

Százesztendős múltra visszatekintő kisvasúttal utazhatunk Gyöngyösről Mátrafüredre; az utazást a különjáratként rendelhető nosztalgia-gőzös teheti még romantikusabbá. Útközben érdemes betérni a farkasmályi műemléki pincesor egyik borozójába, ahol a borvidék jellegzetes borait kínálják.

Mátrafüred – köszönhetően gyönyörű fekvésének és üde levegőjének – közkedvelt üdülőkörzet, a mátrai túraútvonalak egyik fő kiindulópontja.

Továbbhaladva Mátraháza irányába, elérkezünk Sástóra, mely hazánk egyik legmagasabban (513 méteren) fekvő tava.

Kerek esztendők

„Babits az Arany János-i meg a magyar és világirodalmi örökség szintézise, de kora szóba, nyelvbe, művészetbe még alig foglalt, inkább kísérletezve, újítva megközelített új tapasztalatainak profetikus előlegezője is.” (Csűrös Miklós)

„Páskándi koldusai a múltban élnek, és a múltjukból, amikor még voltak valakik. A történetben már senkik. A veszteséget érzékelik, a kiesettséget a világból. Csonkok, bicebócák, akik a koldusfillérekért éppen lényegüket árulják. Nevetségességüket akarják napi aprópénzre váltani. Már nem várnak semmilyen Godot-ra.” (Kabdebó Lóránt)

„A létezés már önmagában, autodestrukciójában abszurd dolog. Itt van a csillagvilág, a galaktikák, amelyekről nem tudom, hogy kicsodák, és benne az ember, akinek – mindegyiknek – kötelessége meghalni. Nincs kibúvó. Olyan abszurdum az egész, hogy ezen belül bármit csinálhatunk, belefér.” (Hubay Miklós)

„Számptalan formában megfogalmazható a kérdés: mi az oka a Juhász Ferenc-recepció elakadásának? A tény, hogy a kortárs kritika ugyanúgy, mint a kortárs költészet nem fordul applikációs igénnyel a hatalmas terjedelmű életmű felé, érdemes komolyan venni.” (Borbély András)

„Tandori Dezső körülbelül hetvenkötetnyi prózája a variációs lehetőségek sokaságát vonultatja föl, és olyan fontos, a kortárs prózapoétika első számú kérdései közé tartozó területeket érint, mint az emlékezés manipulálhatósága, azaz a múlt folyamatos átalakulása, az önméltetés mégis-újdonsága vagy az önéletrajz valóságrelevanciája.” (Bedecs László)

Ára: 650 Ft. Előfizetés: 5000 Ft.

Előfizethető személyesen valamennyi postán és a kézbesítőknél, a Magyar Posta Zrt.
(1) 303-3440-es faxszámán, a hirlapelofizetes@posta.hu e-mail-címen,

A Napút elérhető az interneten: <http://www.napkut.hu>

Számlaszám: OTP 11713005-20381185

Folyóiratunk támogatói:

A Nemzeti Kulturális Alap ismeretterjesztés és környezetkultúra, valamint közművelődési kollégiuma és a Nemzeti Civil Alapprogram